

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: 263411

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Iskolapszichológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Batiz Enikő adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	V	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					98 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					38
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					36
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portafóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	98				
3.8 A félév össz-óraszama	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	☐
4.2 Kompetenciabeli	☐

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-vizuális felszerelés
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-vizuális felszerelés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>Az iskolapszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való műveletek végzése</p> <p>Az iskolapszichológia tárgyköréhez tartozó problémahelyzetek és ezek lehetséges megoldásainak kritikai kiértékelése</p> <p>Iskolai típusú egyéni és/vagy csoportos pszichológiai felmérések, beavatkozások, fejlesztések, terápiák megtervezése és kivitelezése</p> <p>Kapcsolatépítés és interperszonális kommunikáció kiépítése az iskolában</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A pszichológusi szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés</p> <p>Hatékony munkavégzi eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken működő, multidiszciplináris egyénekkal és csoportokban</p> <p>A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános Célkitűzése	<p>Az iskola/és nevelépszichológia alapfogalmainak, elveinek és módszereinek ismerete, megértése és helyes alkalmazása Az iskola/és nevelépszichológia tartozó fogalmak, helyzetek, folyamatok magyarázata és értelmezése az alapismeretek felhasználásával, alkalmazásával</p> <p>Különböző, az iskola/és nevelépszichológiára - jellemző problémahelyzetek megoldására kidolgozott elvek és alapvető módszerek alkalmazása</p> <p>Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző fogalmak, folyamatok, programok, módszerek és elméletek minőségének, érdemeinek és korlátainak értékelésére</p> <p>Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek alapján</p>
7.2 A tantárgy sajátos Célkitűzései	<p>A sajátosan iskola/és nevelépszichológia tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata</p> <p>Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a iskola/és nevelépszichológiához tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által</p> <p>Az információk minőségének értékelése és az alkalmazott fogalmaknak hierarchizálása a tudományterület, a meghatározás illetve a kontextus igényeinek megfelelően</p> <p>A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a iskola/és nevelépszichológiára jellemző alapismeretek révén, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések által</p> <p>Iskolai problémahelyzetek azonosítása, megoldása, a megoldási alternatívák alapos elemzése révén</p> <p>Érvelés, az érvek validitásának felbecslése Problémaközpontú, koherens és valós alapokra támaszkodó szakmai projektek kidolgozása (álproblémák felismerése)</p> <p>A pszichológiai (egyéni-, csoportos- és szervezeti szintű) értékelés specifikus fogalmainak, módszereinek és eszközeinek helyes szaknyelvi alkalmazása</p>

8. A tantárgy tartalma

8.1. Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológia kialakulása és tárgya	Bemutatás	
2. Az iskolai teljesítményt meghatározó kognitív tényezők	Bemutatás	
3. Az iskolai teljesítményt befolyásoló érzelmi, személyiségi tényezők	Bemutatás	
4. Az iskolai motiváció	Bemutatás, problematizálás	
5. Az iskolai alkalmazkodási zavarok diagnosztikai folyamatának lépései	Bemutatás	
6. Az iskolai alkalmazkodási zavarok kezelése: egyéni és csoportos módszerek alkalmazása, az osztályközösséggel folytatott munka, az iskolai alkalmazottakkal folytatott konzultáció, a szülőkkel folytatott konzultáció	Bemutatás, problematizálás	
7. A tanulási problémák formái, tanulási nehézségek, tanulási zavarok	Bemutatás, problematizálás	
8. Az óvodáskorban jelentkező érzelmi- és Viselkedészavarok	Bemutatás, problematizálás	
9. A kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és Viselkedészavarok	Bemutatás, problematizálás	
10. Kamaszkori, serdülőkori érzelmi- és viselkedészavarok kialakulása	Bemutatás	
11. Az iskolai alkalmazkodási zavarok megelőzésének lehetőségei	Bemutatás, problematizálás	
12. SNI-s gyerek az iskolában	Bemutatás, problematizálás	
13. Pervazív fejlődési zavarok az iskolában	Bemutatás	
14. Összefoglalás	Szintézis, kérdezés	
<p>Könyvészet:</p> <p>Balogh L. (2006). <i>Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban</i>. Urbis Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Szító, I., (2010), Az iskolapszichológia szakmai protokollja, Budapest, Pedagógiai Szakszolgálat</p> <p>Fuller, A, (2016), A nehezen kezelhető gyermek, Scolar, Budapest</p> <p>Csépe, V. (2005), Kognitív fejlődés neuropszichológia, Gondolat, Bp.</p> <p>Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). <i>Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I.</i> ELTE Eötvös kiadó, Budapest</p> <p>Demetrovics Zs. (2007). <i>A droghasználat funkciói</i>. Akadémiai kiadó, Bp</p> <p>Herczog, M, Kovács, Zs (2004), A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése, Budapest,</p> <p>Kollár, K., Szanó, É., (2017), Pedagógusok pszichológiai kézikönyve, Osoros Kiadó, Budapest</p> <p>Kollár, K., & Szabó, É. (2004) (szerk.) <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>. Osiris, Budapest</p> <p>Kulcsár Éva (2004), <i>A serdülőkori fejlődés pszichológiai jellemzői</i>. ELTE Eötvös kiadó, Bp</p> <p>Mező, F.& Mező, K. (2003). <i>Kreatív és iskolába jár</i>. Kocka Kör kiadó, Bp.</p> <p>Ranschburg J. (2010), Ranschburg J. (2010). <i>A serdülés gyötrelmei</i>. Saxum Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Ranschburg J. (2012). <i>Én és a többiek...Kapcsolatok kisgyermekkorától a serdülőkorig</i>. Saxum Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Reynolds and Miller (eds) (2003), Handbook of Psychology, vol. 6 (Developmental Psychology, vol. 7 (Educational Psychology), Wiley</p> <p>Rudas, J. (2016) Dephi örökösei. Önismereti csoportok: elmélet, módszer, gyakorlatok, Nyolcadik kiadás, Oriold és Társai Kiadó(2006)</p> <p>Szító I. (2005). <i>A külső és belső motivációs tényezők szerepe a tanulók osztálytermi értékelésében</i>. Országos Köznevelési Tanács ülésén elhangzott előadás, Budapest</p> <p>Zsoldos, M. (szerk) (2006), (Gyógy)pedagógiai diagnosztika és tanácsadás, Budapest</p>		
8.2. Szeminárium/Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Az iskolapszichológus kompetenciái és	Kérdezés, ötletbörze	

feladatköre (az iskolai tanulás és az érzelmi-társas beilleszkedés elősegítése)		
2. Az iskolai tanulás. Az iskolai sikeresség kognitív feltételei (kognitív fejlődés, nyelvfelődés, képességek, tehetség). A tanulási stratégiák fejlesztése.	Előzetes tudásszint felmérése, demonstráció	
3. Az iskolai teljesítménnyel kapcsolatos érzelmek. Az iskolai sikeresség érzelmi-motivációs feltételei (sikerorientáció és kudarckerülés; kockázatvállalás, kitartás, énhatékonyság, szorongás)	Esetelemzés, megvitatás	
4. Az iskolai motiváció felmérése és fejlesztése. A képességeik alatt teljesítő tanulók	Esetelemzés, megvitatás	
5. A kivizsgálás lépései, anamnézis, megfigyelés, felmérés és a diagnoszis	Esetelemzés, megvitatás	
6. A beavatkozás megtervezése. Egyéni és csoportos módszerek alkalmazási lehetőségei az iskolapszichológiai felmérésben és beavatkozásban. A tanárokkal folytatott konzultáció egyéni és csoportos formái. Az iskola vezetésével való együttműködés. Team-munka a rokon szakmák képviselőivel. A szülőkel való kapcsolattartás, a szülők bevonása az óvodai-iskolai életbe.	Esetelemzés, megvitatás	
7. Tanulási zavarok általános jellemzése, tünetek felismerése, veszélyeztetettségre utaló jelek	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
8. Specifikus tanulási zavarok: Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, ADHD (Figyelemhiány és hiperaktivitás)	Esetelemzés, hanganyagok, videó	
9. Az óvodáskorban és kisiskoláskorban jelentkező érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
10. A serdülőkori érzelmi- és viselkedészavarok	Csoportmunka	
11. Az iskolai alkalmazkodási problémákat megelőző programok kidolgozása	Csoportmunka	
12. Tudományos kutatás az iskolában-gyakorlati Vonatkozások	Csoportmunka	
13. Előadások, tréningek, szakkörök, szabadidős tevékenységek szervezése, önkénteskedés promoválása	Csoportmunka	
<p>Könyvészet:</p> <p>Balogh L. (2006). <i>Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban</i>. Urbis Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Szító, I., (2010), Az iskolapszichológia szakmai protokollja, Budapest, Pedagógiai Szakszolgálat</p> <p>Fuller, A, (2016), A nehezen kezelhető gyermek, Scolar, Budapest</p> <p>Csépe, V. (2005), Kognitív fejlődés neuropszichológia, Gondolat, Bp.</p> <p>Demetrovics Zs., Urbán A. & Oláh A. (2012). <i>Az egészségpszichológia elmélete és alkalmazása I</i>. ELTE Eötvös kiadó, Budapest</p> <p>Demetrovics Zs. (2007). <i>A droghasználat funkciói</i>. Akadémiai kiadó, Bp</p> <p>Herczog, M, Kovács, Zs (2004), A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése, Budapest,</p> <p>Kollár, K., Szanó, É., (2017), Pedagógusok pszichológiai kézikönyve, Osoros Kiadó, Budapest</p> <p>Kollár, K., & Szabó, É. (2004) (szerk.) <i>Pszichológia pedagógusoknak</i>. Osiris, Budapest</p> <p>Kulcsár Éva (2004), <i>A serdülőkori fejlődés pszichológiai jellemzői</i>. ELTE Eötvös kiadó, Bp</p> <p>Mező, F.& Mező, K. (2003). <i>Kreatív és iskolába jár</i>. Kocka Kör kiadó, Bp.</p> <p>Ranschburg J. (2010), Ranschburg J. (2010). <i>A serdülés gyötrelmei</i>. Saxum Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Ranschburg J. (2012). <i>Én és a többiek...Kapcsolatok kisgyermekkorától a serdülőkorig</i>. Saxum Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Reynolds and Miller (eds) (2003), Handbook of Psychology, vol. 6 (Developmental Psychology, vol. 7 (Educational Psychology), Wiley</p> <p>Rudas, J. (2016) Dephi örökösei. Önismereti csoportok: elmélet, módszer, gyakorlatok, Nyolcadik kiadás, Oriold és Társai Kiadó(2006)</p> <p>Szító I. (2005). <i>A külső és belső motivációs tényezők szerepe a tanulók osztálytermi értékelésében</i>. Országos Köznevelési Tanács ülésén elhangzott előadás, Budapest</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Félévzáró vizsga	50%
10.5 Szeminárium/Labor	Folyamatos értékelés, Aktivitás	Egyéni és csoportos tevékenységek	20%
	Időszakos felmérés	Parciális vizsga	30%

11. A vizsga letételének (kreditek megszerzésének) egyidejű feltételei:

Óralátogatási kötelezettség.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A félévi vizsgán megszerzett átmenő jegy (5,00).

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A szemináriumi dolgozat(ok) leadása és bemutatása.

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik.

Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg.

A türelmi időszakban (határidő után 3 nap) pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat (napi 1 pont levonás).

A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre.

A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Megjegyzések:

A parciális vizsga nem kizáró jellegű.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a végső vizsgáról való kizárást.

A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag jól indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén a kórházi elbocsátást igazoló felmentés benyújtása (7 napon belül) esetén a hallgatónak joga van szóbeli vizsgát tenni, amivel megszerezheti az adott részjegyet.

A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása esetén a végső jegyben a parciális vizsga részjegyeként 1-es osztályzat jelenik meg.

Jegyszámítás, jegyösszetétel:

A szemináriumi feladatokra és parciálisra adott részjegyek kerekítés nélkül, két tizedesnyi pontossággal számítanak a végső jegybe. A végső osztályzat kiszámítása a részjegyek súlyozott középátlója, amely kerekítve kerül a naplóba (0,5-ös küszöb alatt lefele kerekítés).

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgaidőszakban és pótvizsgaidőszakban számolt végső jegy összetétele azonos.

Kompetenciák, kreditek elismerése:

A megszerzett kreditek elismerése a BBTE szabályzatának megfelelően történik. A jegyelismertetés a tanulmányi félév első hetében kell a titkárságon kérvényezni.

A szemináriumi/labor csoportok összetétele:

A szemináriumi/labor csoportok összetételének megváltoztatására az első két tanítási hét során van csak lehetőség, cserével, alapos indok alapján.

A szemináriumi/labor csoport be nem tartását a megfelelő csoportba irányítás követi.

Etikátlan magatartás:

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Vizsgajegy fellebbezése:

A vizsgajegy fellebbezése írásban jelezhető, a titkárságra benyújtott kérvény révén, amelyben a hallgató megindokolja a fellebbezést, hivatkozva a javítási kulcsra. A fellebbezésre a jegyek naplóba (academicinfo felület) kerülését követő 48 órán belül van lehetőség. A végső jegy a fellebbezés során nyert jegy lesz.

Kitöltés dátuma
2025.04.15

Előadás és szeminárium felelőse
dr. Batiz Enikő adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2024.04.15

Intézet igazgató
dr. Kotta Ibolya docens